

تحلیل کمانش و فلاتر پنل ساندویچی مرکب در جریان مافوق صوت

مصطفی لیوانی^۱، کرامت ملک زاده فرد^{۲*}، سعید شکرالله^۳

۱- دانشجوی دکتری، مهندسی هواپیما، مجتمع دانشگاهی هواضای دانشگاه صنعتی مالک اشتر، تهران

۲- استاد، مهندسی مکانیک، مجتمع دانشگاهی هواضای دانشگاه صنعتی مالک اشتر، تهران

۳- استادیار، مهندسی مکانیک، مجتمع دانشگاهی هواضای دانشگاه صنعتی مالک اشتر، تهران

* تهران، صندوق پستی ۱۳۴۴۵۷۶۸ kmalekzadeh@mut.ac.ir

چکیده

در این مقاله، تحلیل فلاتر و کمانش دومحوره پنل‌های ساندویچی مرکب بر مبنای تئوری مرتبه بالا ارائه می‌شود. معادلات بر مبنای تئوری پنل ساندویچی مرتبه بالا ارتقا یافته استخراج گردید، بطوری که تابعی مرتبه دوم برای مؤلفه عرضی جابجایی رویه‌ها و تابعی درجه سه برای مؤلفه‌های جابجایی درون صفحه‌های رویه‌ها و همچه مؤلفه‌های جابجایی هسته در نظر گرفته شد. در تئوری حاضر تنش نرمال عرضی در رویه‌ها و تنش‌های درون‌صفحه‌ای در هسته در نظر گرفته شده است. برای اولین بار شرایط پیوستگی جابجایی‌ها، تنش‌های برشی عرضی و تنش نرمال عرضی در فصل شترک رویه‌ها با هسته و شرایط صفر بودن تنش‌های برشی عرضی روی سطوح خارجی رویه‌ها به صورت همزمان ارضا می‌شوند. نیروهای آیرودینامیکی با استفاده از تئوری پیستون مرتبه اول استخراج گردیده است. معادلات حاکم و شرایط مرزی بر مبنای اصل همیلتون بدست آمدند. بعلاوه، اثر پارامترهای مهمی همچون لایه‌چینی‌های مرکب، نسبت طول به عرض پنل، نسبت طول به ضخامت رویه‌ها بر روی همیلتون بدست آمدند. نتایج حاصل از تئوری حاضر با نتایج موجود در مراجع اعتبارسنجی شده است. نتایج نشان می‌دهد که با افزایش مزهای پایداری بررسی شد. نتایج حاصل از تئوری حاضر با نتایج مذکور در مراجع اعتبارسنجی شده است. نتایج نشان می‌دهد که با افزایش نسبت‌های طول به عرض، طول به ضخامت پنل و مدول الاستیسیته رویه‌ها مزهای پایداری سیستم کاهش می‌یابد و بیشترین نیروی کمانش بی بعد مربوط به پنل ساندویچی نایابه‌ی زاویه‌ای است.

اطلاعات مقاله

مقاله پژوهشی کامل

در رافت: ۲۶ بهمن ۱۳۹۴

پذیرش: ۲۱ خداد ۱۳۹۵

ارائه در سایت: ۲۹ تیر ۱۳۹۵

کلید واژگان:

پنل ساندویچی

تئوری مرتبه بالا

فلاتر

کمانش دومحوره

Buckling and flutter analyses of composite sandwich panels under supersonic flow

Mostafa Livani, Keramat Malekzadeh Fard*, Saeed Shokrollahi

Department of Aerospace Engineering, Malek Ashtar University of Technology, Tehran, Iran,
* P.O.B. 13445768, Tehran, Iran, kmalekzadeh@mut.ac.ir

ARTICLE INFORMATION

Original Research Paper

Received 15 February 2016

Accepted 10 June 2016

Available Online 20 July 2016

Keywords:

Sandwich panel

High order theory

Flutter

Biaxial buckling

ABSTRACT

This study dealt with the flutter and biaxial buckling of composite sandwich panels based on a higher order theory. The formulation was based on an enhanced higher order sandwich panel theory in which the vertical displacement component of the face sheets were assumed as quadratic while a cubic pattern was used for the in-plane displacement components of the face sheets and the all displacement components of the core. The transverse normal stress in the face sheets and the in-plane stresses in the core were considered. For the first time, the continuity conditions of the displacements, transverse shear and normal stress at the layer interfaces, as well as the conditions of zero transverse shear stresses on the upper and lower surfaces of the sandwich panel are simultaneously satisfied. The aerodynamic loading was obtained by the first-order piston theory. The equations of motion and boundary conditions were derived via the Hamilton principle. Moreover, effects of some important parameters like lay-up of the face sheets, length to width ratio, length to panel thickness ratio, thickness ratio of the face sheets to panel, fiber angle, elastic modulus ratio and thickness ratio of the face sheets on the stability boundaries were investigated. The results were validated by those published in the literature. The results revealed that by increasing length to width ratio, length to panel thickness ratio and elastic modulus ratio of the face sheets, the stability boundaries were decreased and the largest nondimensional buckling loads occurred at the angle ply sandwich panel.

- مقدمه -

همچون مواد مرکب را موجب شده است که این مسئله نیز افزایش انعطاف-

پذیری را به دنبال داشته است، از آنجایی که ورق‌ها و پوسته‌ها در وسایل

برنده هوایی کاربرد فراوانی دارند، بررسی پدیده فلاتر پنل که از شاخه‌های

آیروالاستیسیته است، از اهمیت بالایی برخوردار می‌باشد.

یکی از مهمترین و پیچیده‌ترین مسائلی که همواره طراحان سازه‌ای را

در سال‌های اخیر، طراحی موشک‌ها، هواپیماهای بدون سرنشین و جنگنده‌ها،

به منظور دستیابی به سرعت‌های بالاتر و قابلیت مانورپذیری و انعطاف‌پذیری

بیشتر برای انجام مأموریت‌های مختلف گسترش یافته است. از سوی دیگر

نیاز همیشگی به کاهش وزن، استفاده گسترده از مواد سبک و انعطاف‌پذیر

برای ارجاع به این مقاله از عبارت ذیل استفاده نمایید:

M. Livani, K. Malekzadeh Fard, S. Shokrollahi, Buckling and flutter analyses of composite sandwich panels under supersonic flow, *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 16, No. 7, pp. 99-110, 2016 (in Persian)

خطی کمانش حرارتی و فلاٹر صفحات FG تحت بارگذاری آبرودینامیکی و حرارتی انجام دادند. شیائو و کو [10]، تحلیل فلاٹر پنل غیرخطی صفحات ساندویچی که دچار کمانش حرارتی شده را با استفاده از مدل آبرودینامیکی فون-کارمن انجام دادند. ستکوویچ و کسانوویچ [11]، خمین، فرکاس آزاد و کمانش صفحات ساندویچی با استفاده از تئوری لایه مجزا بررسی کردند. در کمانش صفحات ساندویچی با استفاده از تئوری لایه مجزا بررسی کردند. در مدل در نظر گرفته شده توسط آنها، مؤلفه‌های جابجایی صفحه‌ای بصورت خطی در راستای ضخامت صفحه تغییر می‌کند، ولی جابجایی عرضی در راستای ضخامت صفحه ثابت فرض شده است. ابراهیم و یو [12]، با استفاده از روش المان محدود، تحلیل فلاٹر ورق‌های نازک احناندار مرکب تحت بارگذاری حرارتی را مورد مطالعه قرار دادند. آنها از تئوری پیستون خطی، روش نیوتون راپسون و اصل فون-کارمن بهره برند. ژن و وانجی [13]، با بکارگیری تئوری تک لایه معادل مرتبه بالا به مطالعه خمین صفحات ساندویچی مرکب تحت نیروهای حرارتی و مکانیکی پرداخت. آنها در استخراج معادلات، شرایط پیوستگی تنش‌های برشی عرضی در فصل مشترک هسته با رویه‌ها و شرایط صفر بودن تنش‌های برشی عرضی روی سطوح خارجی را ارضا کردند. کوچکزاده و همکارانش [14]، با استفاده از تئوری کلاسیک ورق، تئوری غیرخطی فون-کارمن و تئوری خطی پیستون تحلیل فلاٹر پنل مرکب را انجام دادند. رحمانی و همکارانش [15]، با بکارگیری تئوری مرتبه بالای پنل ساندویچی به مطالعه تحلیل ارتعاش آزاد پنل ساندویچی مرکب احناندار با هسته انعطاف‌پذیر پرداختند. آنها از تئوری ورق کلاسیک برای رویه‌ها و از تئوری مرتبه بالا برای هسته بهره برند. محمدخانی و همکارانش [16]، فلاٹر مافق صوت پوسته‌های مخروطی ساخته شده از مواد FG با خواص وابسته به دما را مورد بررسی قرار دادند. آنها برای تحلیل حرارتی از هدایت حرارتی حالت پایدار در راستای ضخامت و برای مدل‌سازی آبرودینامیک از تئوری پیستون مرتبه اول استفاده کردند. عباس و همکارانش [17]، تحلیل فلاٹر پنل همسانگرد معیوب را تحت نیروی حرارتی بر مبنای تئوری کلاسیک ورق، تئوری غیرخطی فون-کارمن و تئوری مرتبه سوم پیستون انجام دادند. نوازی و حدادپور [18]، تحلیل فلاٹر صفحات FG تحت نیروی حرارتی را مطالعه کردند. معادلات آنها بر مبنای تئوری کلاسیک ورق و تئوری خطی پیستون استخراج شده بود. هی و همکارانش [19]، تحلیل خمین پنل‌های ساندویچی برای هندسه‌های مختلف هسته شامل هسته راه-راه^۱، لانه‌نیبوری و X شکل انجام دادند. آنها از تئوری‌های کلاسیک و تغییرشکل برشی مرتبه اول برای رویه‌ها و هسته بهره برند و از کرنش‌های برشی عرضی در رویه‌ها صرف‌نظر کردند. خیرخواه و همکارانش [20]، اثر پارامترهای هندسی بر روی کمانش صفحات ساندویچی مرکب با هسته نرم را با استفاده روش المان محدود سه‌بعدی مورد تحلیل و بررسی قرار دادند. ودبیو [21]، فلاٹر پنل در جریان مافق صوت را با استفاده از تئوری پیستون و تئوری حریان پتانسیل مورد مطالعه قرار دارند. او برای حل معادلات از روش گلرکین استفاده نمود. شیائو و کو [22]، فلاٹر و کمانش حرارتی صفحات مرکب تحت را با استفاده از روش المان محدود و تئوری کلاسیک ورق انجام دادند. لی و سانگ [23]، تحلیل فلاٹر پنل‌های مرکب را تحت نیروی حرارتی بر مبنای تئوری پیستون خطی و تئوری کیرشهف انجام دادند. سانگ و همکارانش [24]، تحلیل فلاٹر پنل همسانگرد احناندار را بر مبنای تئوری پیستون اصلاح شده انجام داد. در تحلیل ایشان تنها یک درجه آزادی عرضی در نظر گرفته شده است. وانگ و شی [25]، تحلیل استاتیکی پنل‌های

برای افزایش قابلیت‌های پروازی وسایل پرنده با محدودیت مواجه می‌کند، پدیده‌های آبرودینامیکی می‌باشد. پدیده‌هایی که در نتیجه‌ی برهمنش اثرات نیروهای آبرودینامیکی، اینرسی و الاستیک بوجود می‌آیند، درسازه‌های هوافضایی با نام آبرودینامیسته مورد بررسی قرار می‌گیرند [1]. ماهیت توأم سیالاتی و جامداتی به این علم جذابیت خاصی بخشیده است. از آنجا که معادلات حاکم در هر قسمت از پیچیدگی‌های خاصی برخوردارند، کارشناسان این علم باید در هر قسمت ساده‌سازی‌های لازم را انجام دهند تا نتایج کاربردی را بسرعت استخراج نمایند.

با ورود دانشگاه‌ها، صنایع و مراکز هوافضای کشور به حوزه طراحی و ساخت وسایل پرنده از جمله انواع هوایپیماها، موشک‌های بالستیک و موشک-های کروز نیاز به مطالعه و تحقیقات در حوزه‌ی آبرودینامیسته، امروزه بیش از پیش نمایان است. یکی از پدیده‌های آبرودینامیک که در پرنده‌های مافق-صوت از اهمیت بالایی برخوردار است، فلاٹر پنل است. از طرفی، با توسعه روز افزون کاربردهای سازه‌های ساندویچی در وسایل پرنده نظر فضایی‌ها، هوایپیماها و موشک‌های بالستیک و کروز، بدليل اهمیت طراحی سازه‌های سبک با نسبت استحکام به وزن بالا، در این تحقیق پنلهای ساندویچی مورد توجه قرار گرفته است. کاربرد اصلی پنلهای ساندویچی، سطوح بال و دم هوایپیما، بالک و بدنه موشک می‌باشد.

محققان و دانشمندان زیادی در سرتاسر جهان بر روی مسائل آبرودینامیک مشغول مطالعه می‌باشند و تاکنون تحقیقات زیادی از نقطه نظر تحلیل آبرودینامیکی و بهمود پایداری آبرودینامیک انجام شده است. در این قسمت، موروری بر تعدادی از تحقیقات منتشر شده در ارتباط با تحلیل فلاٹر و همچنین کارهای انجام شده بر روی سازه‌های ساندویچی انجام می‌شود و بطور مختصر به مدل‌های استفاده شده و نتایج و دستاوردهای برخی از این محققان اشاره می‌شود. ساویر [2]، تحلیل کمانش و فلاٹر پنل مرکب با شرایط مرزی ساده را با فرض تغییرشکل کوچک خطی انجام داد. نور و همکاران [3]، تحلیل کمانش و ارتعاش آزاد پنلهای مرکب ساندویچی را تحت نیروهای حرارتی و مکانیکی انجام دادند. آنها فرض کردند که دما بصورت یکنواخت باشد و خواص مواد مستقل از دما باشد. گاناپاتی و وارادان [4]، فلاٹر صفحات دو انتخای مرکب را با استفاده از تئوری آبرودینامیک پایای دو بعدی مورد مطالعه قرار دادند. مونی بیر و شنوی [5]، تحلیل ارتعاش آزاد صفحات مرکب ساندویچی را با استفاده از تئوری‌های مرتبه اول و مرتبه بالای تغییرشکل برشی ردی انجام دادند. سارات بابو و کانت [6]، با استفاده از تئوری‌های مرتبه اول و مرتبه سوم و ارائه مدل المان محدود، تحلیل کمانش صفحات ساندویچی مرکب مربوط را انجام دادند. فروستیگ و تامسون [7]، با استفاده از دو مدل مختلف معادلات حاکم بر ارتعاشات ورق مستطیلی ساندویچی را بدست آوردن و پاسخ معادلات را برای یک نوع صفحه با تکیه‌گاه ساده به صورت تحلیلی محاسبه کردند. در مدل دوم فروستیگ، مؤلفه‌های صفحه‌ای میدان جابجایی هسته تابع درجه سه و مؤلفه‌های قائم آن تابع درجه دو نسبت به z در نظر گرفته می‌شوند، در حالی که برای رویه‌ها از تئوری کلاسیک استفاده می‌شود. شکراللهی و همکارانش [8]، تحلیل فلاٹر بال ذوزنقه‌ای شکل با نسبت منظری پایین، در جریان مادون صوت پایین را با استفاده از مدل آبرودینامیکی سه‌بعدی در حوزه‌ی زمان و روش ریلی-ریتز انجام دادند. آنها در این تحقیق اثر زاویه‌ی عقب‌گرد، نسبت منظری و نسبت شیب باریک شدن بال را مورد بررسی قرار دادند. سون و کیم [9]، با استفاده از تئوری مرتبه اول تغییرشکل برشی، اصل فون-کارمن و تئوری پیستون

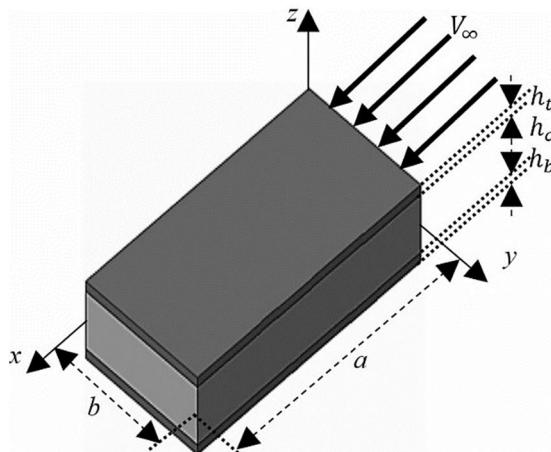
^۱ Corrugated

2-1- مدل هندسی مورد مطالعه

مدل هندسی مورد مطالعه در این مقاله عبارت است از یک پنل ساندویچی تخت که از دو رویه مواد مرکب لایه‌ای تشکیل شده است (شکل ۱). ضخامت رویه‌های بالایی و پایینی و هسته به ترتیب برابر با مقادیر ثابت h_t , h_c و h_b می‌باشد. پنل دارای طول a و عرض b و ضخامت کل h می‌باشد. فرضیات پژوهش حاضر در جدول ۱ آورده شده است.

2-2- میدان جابجایی رویه‌ها و هسته

تعامل اثرات هسته با رویه‌ها و رفتار انعطاف‌پذیر هسته میانی باعث پیچیدگی مطالعه رفاقت دینامیکی سازه‌های ساندویچی می‌گردد. لذا با توجه به اینکه تئوری‌های متداول قادر به پیش‌بینی اثرات تغییرشکل‌های دقیق در راستای ضخامت رویه‌ها و هسته نمی‌باشند، ارائه یک مدل تحلیلی مرتبه بالا که قادر به لحاظ کردن اثرات انعطاف‌پذیری هسته باشد، ضروری است. به همین منظور در این مطالعه مدل مرتبه بالای پنل‌های ساندویچی مورد استفاده قرار می‌گیرد. جابجایی‌های α , β و γ رویه‌ها در جهت محورهای x , y و z بصورت اسطبه (۱) می‌باشند [37]:

شکل ۱ شماتیک پنل ساندویچی تحت جریان مافق صوت

جدول ۱ فرضیات پژوهش حاضر

Table 1 Assumption of the present research

ردیف	فرضیات
1	رویه‌های پنل ساندویچی از جنس مواد مرکب لایه‌ای ساخته شده باشد.
2	هسته از ماده ارتوتروپیک ساخته شده باشد.
3	رویه‌ها و هسته به هم چسبیده و اتصال کامل برقرار است. همچنین لایه‌ها بطور کامل چسبیده در نظر گرفته شده است.
4	ماده در محدوده الاستیک خطی می‌باشد.
5	از اثرات میرایی سازه‌ای در هسته و رویه‌ها صرف نظر می‌شود و تنها میرایی آبرودینامیکی در معادلات وارد می‌شوند.
6	شرایط مرزی ساده ^۱ در نظر گرفته شده است.
7	جریان در راستای محور x از روی سطح بالایی پنل عبور می‌کند.
8	پنل در معرض جریان مافق صوت بالا قرار دارد.
9	از اثرات شتاب آبرودینامیکی روی ماتریس جرم صرف نظر شده است، به عبارت دیگر از تئوری شبه پایا برای مدل آبرودینامیکی استفاده شده است.

¹ Simply support

ساندویچی مرکب را انجام دادند. تئوری ارائه شده توسط آنها از چندجمله‌ای درجه سه برای کرنش‌های برشی عرضی و تابعی خطی برای کرنش‌های محوری عرضی استفاده می‌کرد. تئوری آنها همچنین شرایط پیوستگی جابجایی‌ها و تنش‌های نرمال عرضی در فعل مشترک رویه‌ها با هسته را ارضا می‌کرد. زانو و زانگ [26]، با بکارگیری تئوری پیستون مرتبه سوم، تئوری مرتبه سوم دیگر و اصل فون-کارمن تحلیل فلاپر پنل مرکب تخت را در جریان ماقبه صوت با در نظر گرفتن امواج شوک و گرمایش آبرودینامیکی انجام دادند. آنها در تحلیل خود از تئوری کلاسیک ورق، تئوری غیرخطی فون-کارمن و تئوری‌های پیستون مرتبه اول و مرتبه سوم بهره برداشتند. سانکار و همکارانش [28]، با استفاده از مدل المان محدود مرتبه بالا، تئوری زیگزاگ و تئوری جریان پتانسیل خطی، تحلیل فلاپر صفحات ساندویچی با تقویت کننده‌های نانولوله کربنی در رویه‌ها انجام دادند. ملک-زاده‌فرد و همکاران [29]، بهینه‌سازی ورق مرکب ساندویچی تک احنایی و دواهنجایی با هسته روغن اثربخشی مغناطیسی برای بیشینه کردن ضربه استهلاک مodal و کمینه کردن جرم با استفاده از الگوریتم ژنتیک و تئوری مرتبه بالای بهبود یافته‌ی ورق‌های ساندویچی انجام دادند. پایگانه و همکاران [30]، تحلیل ارتعاش آزاد و ضربه ورق ساندویچی با خاصیت تحریک آبرودینامیکی را انجام دادند. بكمک مدل جرم و فنر دو درجه آزادی تابع نیروی ضربه را بدست آوردند. قاسمی و جامی‌الحمدی [31]، کمانش ورق مستطیلی از جنس مواد مدرج تابعی با دو لایه پیزوالکتریک را با استفاده از تئوری مرتبه بالای تغییر شکل برشی و معادله ماکسول مورد بررسی قرار دادند. گل-پرور و ایرانی [32]، اثر مخزن بر روی سرعت فلاپر بال ذوزنقه‌ای شکل همسانگرد در رژیم مادون‌صوت تراکم‌نایزی بصورت عددی و تجزیی بررسی کردند. آنها برای مدل سازه‌ای از رابطه تیموشنکو و برای مدل‌سازی آبرودینامیکی از روش گردابه‌های سه‌بعدی بهره برداشتند. موسی‌زاده و همکارانش [33]، تحلیل فلاپر پوسته دو بعدی همسانگرد با استفاده از دو مدل آبرودینامیکی ناویراستوکس و تئوری پیستون مرتبه سوم انجام دادند. علیدوست و رضایی‌پژند [34]، تحلیل فلاپر تیر اویلر-برنولی مرکب چندلایه تحت اثر نیروی دنباله‌رو را انجام دادند. عسگری و همکاران [35]، ارتعاش آزاد ورق ساندویچی مرکب با هسته مگنتور-فولوژیکال را با استفاده از تئوری کلاسیک ورق‌ها بدست آوردند. حسینی و طالبی‌توتی [36]، کمانش پوسته-های مخروطی مرکب را با استفاده از تئوری تغییرشکل برشی مرتبه اول مورد مطالعه قرار دادند.

در این مقاله برای اولین بار تحلیل کمانش دومحوره و فلاپر پنل‌های ساندویچی تخت با استفاده از تئوری جدید بهبود یافته مرتبه بالای پنل‌های ساندویچی و تئوری پیستون مرتبه اول انجام می‌شود. معادلات حاکم و شرایط مرزی بر مبنای اصل همیلتون استخراج می‌گردند.

2- استخراج معادلات حاکم

در این بخش، در ابتدا مدل هندسی مورد مطالعه ارائه می‌گردد، سپس تئوری مورد استفاده ارائه می‌شود، بعد از آن شرایط سازگاری جابجایی‌ها و تنش بیان می‌شود و در انتهای این بخش، معادلات حاکم بر تحلیل فلاپر و کمانش دومحوره پنل‌های ساندویچی مرکب بر مبنای تئوری پنل ساندویچی مرتبه بالای ارتقا یافته استخراج خواهد شد.

$$\begin{Bmatrix} \sigma_{xx\ c} \\ \sigma_{yy\ c} \\ \sigma_{zz\ c} \\ \tau_{xy\ c} \\ \tau_{xz\ c} \\ \tau_{yz\ c} \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} Q_{11} & Q_{12} & Q_{13} & 0 & 0 & 0 \\ Q_{12} & Q_{22} & Q_{23} & 0 & 0 & 0 \\ Q_{13} & Q_{23} & Q_{33} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & Q_{44} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & Q_{55} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & Q_{66} \end{Bmatrix} \begin{Bmatrix} \varepsilon_{xx\ c} \\ \varepsilon_{yy\ c} \\ \varepsilon_{zz\ c} \\ \gamma_{xy\ c} \\ \gamma_{xz\ c} \\ \gamma_{yz\ c} \end{Bmatrix} \quad (4)$$

جایی که Q_{mn} ثوابت سفتی درون صفحه‌ای و Q_{mn} ثوابت سفتی عرضی هسته می‌باشد.

۵-۲- شرایط سازگاری جابجایی‌ها و تنش‌ها

در این مقاله رویه‌ها به صورت ایده‌آل به هسته چسبیده‌اند. به عبارت دیگر، شرایط پیوستگی جابجایی‌ها در فصل مشترک هسته و رویه‌ها برقرار است و بصورت رابطه (5) می‌باشد:

$$\begin{aligned} u_t(z_t = -h_t/2) &= u_c(z_c = h_c/2) \\ u_b(z_b = h_b/2) &= u_c(z_c = -h_c/2) \\ v_t(z_t = -h_t/2) &= v_c(z_c = h_c/2) \\ v_b(z_b = h_b/2) &= v_c(z_c = -h_c/2) \\ w_t(z_t = -h_t/2) &= w_c(z_c = h_c/2) \\ w_b(z_b = h_b/2) &= w_c(z_c = -h_c/2) \end{aligned} \quad (5)$$

همچنین در این مقاله، شرایط پیوستگی تنش‌های برشی عرضی و تنش نرمال عرضی در فصل مشترک رویه‌ها با هسته و شرایط صفر بودن تنش‌های برشی عرضی روی سطح خارجی رویه‌ها ارضا می‌شوند. تنش‌های برشی عرضی در سطح بالایی رویه بالایی و سطح پایینی رویه پایینی بايد صفر باشد:

$$\begin{aligned} \tau_{xz\ t}(z_t = h_t/2) &= 0, \tau_{yz\ t}(z_t = h_t/2) = 0 \\ \tau_{xz\ b}(z_b = -h_b/2) &= 0, \tau_{yz\ b}(z_b = -h_b/2) = 0 \end{aligned} \quad (6)$$

اولین شرط پیوستگی تنش‌ها، برابر بودن تنش برشی عرضی در سطح پایینی رویه بالایی با سطح بالایی هسته و همچنین برابر بودن تنش برشی عرضی در سطح بالایی رویه پایینی با سطح پایینی هسته است:

$$\begin{aligned} \tau_{xz\ t}(z_t = -h_t/2) &= \tau_{xz\ c}(z_c = h_c/2) \\ \tau_{yz\ t}(z_t = -h_t/2) &= \tau_{yz\ c}(z_c = h_c/2) \\ \tau_{xz\ b}(z_b = h_b/2) &= \tau_{xz\ c}(z_c = -h_c/2) \\ \tau_{yz\ b}(z_b = h_b/2) &= \tau_{yz\ c}(z_c = -h_c/2) \end{aligned} \quad (7)$$

دومین شرط پیوستگی تنش‌ها، برابر بودن تنش نرمال عرضی در سطح پایینی رویه بالایی با سطح بالایی هسته و همچنین برابر بودن تنش نرمال عرضی در سطح بالایی رویه پایینی با سطح پایینی هسته است:

$$\begin{aligned} \sigma_{zz\ t}(z_t = -h_t/2) &= \sigma_{zz\ c}(z_c = h_c/2) \\ \sigma_{zz\ b}(z_b = h_b/2) &= \sigma_{zz\ c}(z_c = -h_c/2) \end{aligned} \quad (8)$$

۶-۲- منتجه‌های تنش

منتجه‌های تنش بر واحد طول برای رویه‌های بالایی و پایینی و هسته بصورت رابطه (9) تعریف می‌شوند [37]:

$$\begin{Bmatrix} N_{xx\ i} \\ M_{xx\ i} \\ O_{xx\ i} \\ H_{xx\ i} \end{Bmatrix} = \int_{-h_i/2}^{h_i/2} \sigma_{xx\ i} \begin{Bmatrix} 1 \\ z_i \\ z_i^2 \\ z_i^3 \end{Bmatrix} dz_i$$

$$\begin{Bmatrix} N_{yy\ i} \\ M_{yy\ i} \\ O_{yy\ i} \\ H_{yy\ i} \end{Bmatrix} = \int_{-h_i/2}^{h_i/2} \sigma_{yy\ i} \begin{Bmatrix} 1 \\ z_i \\ z_i^2 \\ z_i^3 \end{Bmatrix} dz_i$$

$$\begin{Bmatrix} N_{zz\ i} \\ M_{zz\ i} \\ O_{zz\ i} \\ H_{zz\ i} \end{Bmatrix} = \int_{-h_i/2}^{h_i/2} \sigma_{yy\ i} \begin{Bmatrix} 1 \\ z_i \\ z_i^2 \end{Bmatrix} dz_i$$

$$\begin{aligned} u_i(x, y, z_i, t) &= u_{0i}(x, y, t) + z_i u_{1i}(x, y, t) + \\ &z_i^2 u_{2i}(x, y, t) + z_i^3 u_{3i}(x, y, t); (i = t, b, c) \\ v_i(x, y, z_i, t) &= v_{0i}(x, y, t) + z_i v_{1i}(x, y, t) + z_i^2 v_{2i}(x, y, t) \\ &+ z_i^3 v_{3i}(x, y, t); (i = t, b, c) \\ w_i(x, y, z_i, t) &= w_{0i}(x, y, t) + z_i w_{1i}(x, y, t) \\ &+ z_i^2 w_{2i}(x, y, t); (i = t, b) \\ w_c(x, y, z_c, t) &= w_{0c}(x, y, t) + z_c w_{1c}(x, y, t) \\ &+ z_c^2 w_{2c}(x, y, t) + z_c^3 w_{3c}(x, y, t) \end{aligned} \quad (1)$$

جایی که a ، b و c نشان‌دهنده به ترتیب رویه بالایی، رویه پایینی و هسته می‌باشند. همچنین z_i ($i = t, b, c$) مختصه عمودی عرضی رویه‌ها و هسته است. u_{0i} ، u_{2i} و u_{3i} ($i = t, b, c$) مجہولات جابجایی درون صفحه‌ای صفحه میانی رویه‌ها و هسته در جهت محور x و v_{0i} ، v_{2i} و v_{3i} ($i = t, b, c$) مجہولات جابجایی عرضی صفحه میانی رویه‌ها و هسته در جهت محور y و w_{0i} ، w_{2i} و w_{3i} ($i = t, b, c$) مجہولات جابجایی عرضی صفحه میانی رویه‌ها و هسته در جهت محور z می‌باشند.

۲-۳- روابط کرنش-جابجایی رویه‌ها و هسته

روابط سینماتیک برای رویه‌ها و هسته با استفاده از تقریب فون-کارمن بصورت رابطه (3) می‌باشد [37]:

$$\begin{aligned} \varepsilon_{xx\ i} &= \frac{\partial u_i}{\partial x} + \frac{1}{2} \left(\frac{\partial w_i}{\partial x} \right)^2 \\ \varepsilon_{yy\ i} &= \frac{\partial v_i}{\partial y} + \frac{1}{2} \left(\frac{\partial w_i}{\partial y} \right)^2 \\ \varepsilon_{zz\ i} &= \frac{\partial w_i}{\partial z} \\ \gamma_{xy\ i} &= 2\varepsilon_{xy\ i} = \frac{\partial u_i}{\partial y} + \frac{\partial v_i}{\partial x} \\ \gamma_{xz\ i} &= 2\varepsilon_{xz\ i} = \frac{\partial u_i}{\partial z} + \frac{\partial w_i}{\partial x} \\ \gamma_{yz\ i} &= 2\varepsilon_{yz\ i} = \frac{\partial v_i}{\partial z} + \frac{\partial w_i}{\partial y}, (i = t, b, c) \end{aligned} \quad (2)$$

جایی که $\varepsilon_{xx\ i}$ ، $\varepsilon_{yy\ i}$ و $\varepsilon_{zz\ i}$ به ترتیب کرنش‌های محوری در جهت محورهای x ، y و z کرنش برشی درون صفحه‌ای، $\gamma_{xz\ i}$ و $\gamma_{yz\ i}$ کرنش‌های برشی بردن صفحه‌ای رویه‌ها و هسته می‌باشند. ($i = t, b, c$).

۴-۲- روابط تنش-کرنش رویه‌ها و هسته

روابط تنش-کرنش کاهش‌یافته برای لایه k بصورت رابطه (3) تعریف می‌شود [37]:

$$\begin{Bmatrix} \sigma_{xx} \\ \sigma_{yy} \\ \sigma_{zz} \\ \tau_{xy} \\ \tau_{xz} \\ \tau_{yz} \end{Bmatrix}^{(k)} = \begin{Bmatrix} \bar{Q}_{11} & \bar{Q}_{12} & \bar{Q}_{13} & \bar{Q}_{14} & 0 & 0 \\ \bar{Q}_{12} & \bar{Q}_{22} & \bar{Q}_{23} & \bar{Q}_{24} & 0 & 0 \\ \bar{Q}_{13} & \bar{Q}_{23} & \bar{Q}_{33} & \bar{Q}_{34} & 0 & 0 \\ \bar{Q}_{14} & \bar{Q}_{24} & \bar{Q}_{34} & \bar{Q}_{44} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \bar{Q}_{55} & \bar{Q}_{56} \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \bar{Q}_{56} & \bar{Q}_{66} \end{Bmatrix} \begin{Bmatrix} \varepsilon_{xx} \\ \varepsilon_{yy} \\ \varepsilon_{zz} \\ \gamma_{xy} \\ \gamma_{xz} \\ \gamma_{yz} \end{Bmatrix}^{(k)} \quad (3)$$

جایی که $\bar{Q}_{mn}$ ($m, n = 1, 2, 4$) ثوابت سفتی کاهش‌یافته درون صفحه‌ای و $\bar{Q}_{mn}$ ($m, n = 3, 5, 6$) ثوابت سفتی کاهش‌یافته عرضی لایه k می‌باشد. روابط تنش-کرنش برای هسته ارتوتروپیک بصورت رابطه (4) تعریف می‌شود [37]:

$$\Delta p = -\beta_a \left(\frac{\partial w_{0t}}{\partial x} + \frac{h_t}{2} \frac{\partial w_{1t}}{\partial x} + \frac{h_t^4}{4} \frac{\partial w_{2t}}{\partial x} \right) - g_a \left(\dot{w}_{0t} + \frac{h_t}{2} \dot{w}_{1t} + \frac{h_t^4}{4} \dot{w}_{2t} \right) \quad (14)$$

جایی که:

$$\beta_a = \frac{\rho_a V_\infty^2}{\sqrt{M_\infty^2 - 1}}, g_a = \beta_a \left(\frac{M_\infty^2 - 2}{M_\infty^2 - 1} \right) \frac{1}{V_\infty} \quad (15)$$

حال با قراردهی روابط مربوط به تغییرات انرژی جنبشی، تغییرات ازرسی کرنشی، و کار بارهای خارجی در اصل همیلتون، علاوه بر معادلات حرکت حاکم، شرایط مرزی اساسی و طبیعی روی هر یک از لبه‌ها نیز استخراج می‌گردد. با توجه به شرایط مرزی بدست آمده از معادلات حاکم، شرایط مرزی ساده در نظر گرفته شده در این مقاله بدست می‌آید. شرط مرزی ساده بر روی لبه‌ی پنل به این صورت تعریف می‌شود که بر روی آن لبه، جابجایی درون صفحه‌ای به موازات بر لبه غیرمجاز و جابجایی درون صفحه‌ای عمود بر لبه مجاز است. البته جابجایی عرضی پنل برای هر چهار لبه پنل غیرمجاز است. لذا شرایط مرزی ساده اعمال شده در این تحقیق روی لبه‌ای $x_1 = 0$ و $x_2 = a$ بصورت رابطه (16) می‌باشند:

$$\begin{aligned} N_{xx,i} &= \bar{N}_{xx,i}, M_{xx,i} = 0, O_{xx,i} = 0, H_{xx,i} = 0 \\ v_{0i} &= 0, v_{1i} = 0, v_{2i} = 0, v_{3i} = 0 \\ w_{0i} &= 0, w_{1i} = 0, w_{2i} = 0, w_{3c} = 0 \end{aligned} \quad (16)$$

بر روی لبه‌ای $y_1 = 0$ و $y_2 = b$ بصورت رابطه (17) می‌باشند:

$$\begin{aligned} N_{yy,i} &= \bar{N}_{yy,i}, M_{yy,i} = 0, O_{yy,i} = 0, H_{yy,i} = 0 \\ u_{0i} &= 0, u_{1i} = 0, u_{2i} = 0, u_{3i} = 0 \\ w_{0i} &= 0, w_{1i} = 0, w_{2i} = 0, w_{3c} = 0 \end{aligned} \quad (17)$$

3- محاسبه سهم رویه‌ها و هسته از نیروهای صفحه‌ای

بارهای خارجی محوری درون صفحه‌ای $\bar{N}_{xx}$ و $\bar{N}_{yy}$ ها که به لبه پنل اعمال می‌شود، بین رویه‌ها و هسته توزیع می‌گردد. بطور کلی بارگذاری روی لبه یک پنل به دو صورت زیر انجام می‌شود:

- شرایط هم‌کرنشی که در آن تمامی لایه‌ها تحت تنشی یکسانی قرار می‌گیرند.
- شرایط هم‌کرنشی که در آن هر لایه متناسب با سفتی اش در راستای بارگذاری تحت تنش قرار می‌گیرد.

همان‌طور که گفته شد در شرایط هم‌کرنشی هر لایه متناسب با سفتی اش در راستای بارگذاری تنش تحمل می‌کند. در پنلهای ساندویچی با هسته نرم و انعطاف‌پذیر، سفتی هسته در مقایسه با رویه‌ها بسیار کمتر می‌باشد و لذا قسمت اعظم تنش وارد بر پنل توسط رویه‌ها تحمل می‌شود. بنابراین اعمال شرایط هم‌کرنشی که در آن جابجایی هسته و رویه‌ها در لبه پنل یکسان فرض می‌شود، بسیار نزدیک به واقعیت است.

لذا در این مقاله شرایط هم‌کرنشی برای اعمال بار فشاری روی لبه‌ها استفاده می‌شود. شرایط تعادل روی لبه‌ی پنل را می‌توان بصورت رابطه (18) نوشت:

$$\begin{aligned} \bar{N}_{xx,t} + \bar{N}_{xx,b} + \bar{N}_{xx,c} &= \bar{N}_{xx} \\ \bar{N}_{yy,t} + \bar{N}_{yy,b} + \bar{N}_{yy,c} &= \bar{N}_{yy} \end{aligned} \quad (18)$$

از طرفی شرایط هم‌کرنشی بصورت رابطه (20) تعریف می‌شود:

$$\begin{aligned} \varepsilon_{xx,t} &= \varepsilon_{xx,b} = \varepsilon_{xx,c}, \varepsilon_{yy,t} = \varepsilon_{yy,b} = \varepsilon_{yy,c} \\ \end{aligned} \quad (19)$$

با استفاده از روابط (18) و (19) سهم رویه‌ها و هسته از نیروهای محوری درون صفحه‌ای بدست می‌آید.

$$\begin{cases} N_{xy,i} \\ M_{xy,i} \\ O_{xy,i} \\ H_{xy,i} \end{cases} = \int_{-h_i/2}^{h_i/2} \sigma_{xy,i} \begin{cases} 1 \\ z_i \\ z_i^2 \\ z_i^3 \end{cases} dz_i$$

$$\begin{cases} Q_{xz,i} \\ S_{xz,i} \\ T_{xz,i} \\ V_{xz,i} \end{cases} = \int_{-h_i/2}^{h_i/2} \sigma_{xz,i} \begin{cases} 1 \\ z_i \\ z_i^2 \\ z_i^3 \end{cases} dz_i$$

$$\begin{cases} Q_{yz,i} \\ S_{yz,i} \\ T_{yz,i} \\ V_{yz,i} \end{cases} = \int_{-h_i/2}^{h_i/2} \sigma_{yz,i} \begin{cases} 1 \\ z_i \\ z_i^2 \\ z_i^3 \end{cases} dz_i, (i = t, b, c) \quad (9)$$

2-1 اصل همیلتون

برای استخراج معادلات حاکم و شرایط مرزی در این مقاله از روش انرژی و اصل همیلتون استفاده می‌شود، بر اساس این اصل [37]:

$$\int_0^t \delta L dt \equiv \int_0^t [\delta K - \delta U + \delta W_{ext}] dt = 0 \quad (10)$$

جایی که δK تغییرات انرژی جنبشی، δU تغییرات انرژی کرنشی، و δW_{ext} کار بارهای خارجی وارد بر پنل می‌باشد. همچنین δ اپراتور تغییرات مرتبه اول است.

رابطه مربوط به تغییرات انرژی جنبشی برای رویه‌های بالایی و پایینی و هسته بصورت رابطه (11) می‌باشد [37]:

$$\delta K = - \sum_{i=t,b,c} \left[\iint_A \int_{-\frac{h_i}{2}}^{\frac{h_i}{2}} \rho_i (\ddot{u}_i \delta u_i + \ddot{v}_i \delta v_i + \ddot{w}_i \delta w_i) dz_i dA \right] \quad (11)$$

جایی که $\ddot{u}_i$, $\ddot{v}_i$ و $\ddot{w}_i$ مؤلفه‌های شتاب در جهت محورهای x , y و z می‌باشند. رابطه مربوط به تغییرات انرژی کرنشی برای رویه‌های بالایی و پایینی و هسته بصورت رابطه (12) می‌باشد [37]:

$$\delta U = \sum_{i=t,b,c} \left[\iint_A \int_{-\frac{h_i}{2}}^{\frac{h_i}{2}} (\sigma_{xx,i} \delta \varepsilon_{xx,i} + \sigma_{yy,i} \delta \varepsilon_{yy,i} + \sigma_{zz,i} \delta \varepsilon_{zz,i} + \tau_{xy,i} \delta \gamma_{xy,i} + \tau_{xz,i} \delta \gamma_{xz,i} + \tau_{yz,i} \delta \gamma_{yz,i}) dz_i dA \right] \quad (12)$$

کار بارهای خارجی وارد بر پنل برابر است با مجموع کار نیروهای آیرودینامیکی وارد بر سطح بالایی رویه بالایی و کار نیروهای محوری صفحه‌ای وارد بر مزهای پنل که بصورت رابطه (13) قابل محاسبه می‌باشد [37]:

$$\delta W_{ext} = \iint_A \Delta p \delta w_{0t} dx dy + \sum_{i=t,b,c} \iint_A [\bar{N}_{xx,i} \delta u_{0i} + \bar{N}_{yy,i} \delta v_{0i}] dA \quad (13)$$

جایی که بارهای درون صفحه‌ای بر واحد طول در جهت محور x روی لبه‌ای $x_1 = 0$ و $x_2 = a$ و $\bar{N}_{yy,i}$ بارهای درون صفحه‌ای بر واحد طول در جهت محور y را روی لبه‌ای $y_1 = 0$ و $y_2 = b$ می‌باشد. فشار آیرودینامیکی است که برای عدددهای ماخ مافق صوت بالا ($M_\infty > 1.7$) فرض شده که تدوری شبیه‌پایای پیستون مرتبه اول می‌تواند آنرا بدرستی تخمین بزند. فشار آیرودینامیکی با استفاده از تئوری پیستون مرتبه اول، زمانی که جریان هوای در راستای x باشد، بصورت رابطه (14) قابل محاسبه می‌باشد

بردار توابع وزنی $\{\psi\}$ مشابه رابطه (22) هستند. با قراردهی رابطه (22) در رابطه (24) و انتگرال‌گیری از آن، معادله آیروالاستیک حاکم بر پنل ساندویچی بدست می‌آید:

$$[M]\{\ddot{X}\} + [C]\{\dot{X}\} + [K]\{X\} = \{0\} \quad (25)$$

جایی که $\{\ddot{X}\}$ بردار شتاب، $\{\dot{X}\}$ بردار سرعت، $\{X\}$ بردار جابجایی، $[M]$ ماتریس جرم، $[C]$ ماتریس میرایی و $[K]$ ماتریس سفتی است. می‌توان رابطه (25) را به شکل معادله مقدار ویژه استاندارد (26) نیز نوشت:

$$\begin{bmatrix} \dot{X} \\ \ddot{X} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} [0] & [I] \\ -[M]^{-1}[K] & -[M]^{-1}[C] \end{bmatrix} \begin{bmatrix} X \\ \dot{X} \end{bmatrix} \quad (26)$$

برای سرعت جریان‌های مختلف، تحلیل مقدار ویژه معادله فوق انجام می‌شود، ناپایداری دینامیکی زمانی رخ می‌دهد که قسمت حقیقی یکی از مقادیر ویژه مثبت شود. به سرعت جریانی که ضریب میرایی متناظر با آن صفر باشد، سرعت فلاتر گفته می‌شود.

در ادامه این مقاله در بخش ۵، اعتبارسنجی روش ارائه شده انجام خواهد شد.

۵- اعتبارسنجی تئوری حاضر

بهدلیل کمبود نتایج تحلیل کمانش و فلاتر بر روی پنل ساندویچی برای اعتبارسنجی روش ارائه شده، در این بخش نتایج حاصله از تحلیل ارتعاش آزاد پنل ساندویچی نیز با نتایج تئوری و عددی ارائه شده در چندین مرجع مختلف مقایسه خواهد شد.

۵-۱- تحلیل ارتعاش آزاد پنل ساندویچی مرکب با لایه چینی متعدد
در این بخش، تحلیل ارتعاش آزاد پنل ساندویچی مرکب با شرایط مرزی ساده بررسی می‌شود. خواص مواد بکار رفته برای رویه‌های مرکب و هسته فوم در جدول ۲ آورده شده است. لایه‌چینی پنل ساندویچی بصورت لایه متعدد در جدول ۳ نشان می‌دهد که نتایج حاضر دارای تطابق خوبی با نتایج بدست آمده از

نتوری اول فروستیگ [15]، تئوری تک لایه معادل مرتبه بالا (HSDT-ESL) [5] و مدل المان محدود در انسیس [15] مقایسه شده است. در این جدول چهار فرکانس طبیعی بی بعد اول ($\bar{\omega} = wa^2(\sqrt{\rho_c/E_c})/h$) آورده شده است. پنل ساندویچی مربعی با $h/a = 0.1$ و $h_c/h = 0.88$ آورده شده است.

جدول ۳ نشان می‌دهد که نتایج حاضر دارای تطابق خوبی با نتایج بدست آمده از تئوری اول فروستیگ و مدل المان محدود در انسیس دارد و بیشترین اختلاف نتایج تئوری حاضر با نتایج تئوری تک لایه معادل مرتبه بالا می‌باشد. بهدلیل انعطاف‌پذیری هسته در تئوری حاضر، فرکانس‌های طبیعی بدست آمده از تئوری حاضر کمتر است از فرکانس‌های طبیعی بدست آمده از تئوری تک لایه معادل مرتبه بالا. این رفتار ناشی از عدم توانایی تئوری‌های تک لایه محدود در این مطالعه از تغییرات در راستای ضخامت هسته در خلال تغییرشکل سازه صرف نظر شده و سفتی پوسته ساندویچی بیش از مقدار موجود تخمین زده می‌شود.

جدول ۲ خواص مواد بکار رفته در پنل ساندویچی مرکب

Table 2 Material properties of a composite sandwich panel			
$E_1 = E_2 = E_3 = 0.1036 \text{ GPa}$, $G_{12} = G_{13} = G_{23} = 0.05 \text{ GPa}$, $\nu = 0.32$, $\rho = 130 \text{ kg/m}^3$			هسته
$E_1 = 24.51 \text{ GPa}$, $E_2 = E_3 = 7.77 \text{ GPa}$, $G_{12} = G_{13} = 3.34 \text{ GPa}$, $G_{23} = 1.34 \text{ GPa}$, $\nu_{12} = \nu_{13} = 0.078$, $\nu_{23} = 0.49$, $\rho = 1800 \text{ kg/m}^3$			رویه‌ها

۴- حل معادلات حاکم

در این بخش با در نظر گرفتن سری فوریه دوگانه مناسب برای رویه‌ها و هسته، در ابتدا معادلات حاکم بر تحلیل کمانش پنل‌های ساندویچی و بعد از آن معادلات حاکم بر تحلیل فلاتر پنل‌های ساندویچی استخراج می‌گردد. میدان‌های جابجایی پنل مرکب ساندویچی برای شرایط مرزی ساده استخراج شده در این مقاله بر مبنای سری فوریه دوگانه برای رویه‌ها و هسته بصورت رابطه (20) فرض می‌شود:

$$\begin{bmatrix} u_{ij}(x,y) \\ v_{ij}(x,y) \\ w_{ij}(x,y) \\ u_{ic}(x,y) \\ v_{ic}(x,y) \\ w_{ic}(x,y) \end{bmatrix} = \sum_{n=1}^N \sum_{m=1}^M \begin{bmatrix} U_{ij}^{mn} \cos(\alpha_m x) \sin(\beta_n y) \\ V_{ij}^{mn} \sin(\alpha_m x) \cos(\beta_n y) \\ W_{ij}^{mn} \sin(\alpha_m x) \sin(\beta_n y) \\ U_{ic}^{mn} \cos(\alpha_m x) \sin(\beta_n y) \\ V_{ic}^{mn} \sin(\alpha_m x) \cos(\beta_n y) \\ W_{ic}^{mn} \sin(\alpha_m x) \sin(\beta_n y) \end{bmatrix} \quad (i=0,1,2,3), (l=0,1,2), (j=t,b)$$

که در آن m تعداد نیم موج‌ها در جهت x و n تعداد نیم موج‌ها در جهت y و $\beta_n = n\pi/b$, $\alpha_m = m\pi/a$ می‌باشد.

۴-۱- تحلیل کمانش

برای بدست آوردن معادلات حاکم بر تحلیل کمانش پنل‌های ساندویچی، در ابتدا تمامی ترم‌های شتاب و میرایی معادلات حاکم حذف می‌شوند و سپس از روش باقیمانده وزنی به شیوه توابع وزنی گالرکین استفاده می‌شود:

$$\int_0^a \int_0^b ([\bar{L}]\{\phi\})\{\psi\} dx dy = \{0\} \quad (21)$$

جایی که $[\bar{L}]$ ماتریس عمل‌گرهای دیفرانسیلی $([\bar{L}_{ij}])$ هستند که تعدادی از درایه‌های آن در پیوست یک آمده است. همچنین $\{\phi\}$ بردار شکل مودهای طبیعی و $\{\psi\}$ بردار توابع وزنی هستند و به صورت رابطه (22) تعریف می‌شوند:

$$\begin{aligned} \{\psi\}^\top &= \{U_{ij}^{mn} \cos(\alpha_m x) \sin(\beta_n y), V_{ij}^{mn} \sin(\alpha_m x) \cos(\beta_n y), \\ &W_{ij}^{mn} \sin(\alpha_m x) \sin(\beta_n y), U_{ic}^{mn} \cos(\alpha_m x) \sin(\beta_n y), \\ &V_{ic}^{mn} \sin(\alpha_m x) \cos(\beta_n y), W_{ic}^{mn} \sin(\alpha_m x) \sin(\beta_n y)\}; \{\phi\}^\top = \\ &\{\cos(\alpha_m x) \sin(\beta_n y), \sin(\alpha_m x) \cos(\beta_n y), \sin(\alpha_m x) \sin(\beta_n y), \\ &\cos(\alpha_m x) \sin(\beta_n y), \sin(\alpha_m x) \cos(\beta_n y), \sin(\alpha_m x) \sin(\beta_n y)\}; \end{aligned} \quad (i=0,1,2,3), (l=0,1,2), (j=t,b) \quad (22)$$

با قراردهی رابطه (22) در رابطه (21) و انتگرال‌گیری از آن، معادله استاندارد تحلیل کمانش به صورت رابطه (23) حاصل می‌شود:

$$([K] - N_{cr}[K_g])\{X\} = \{0\} \quad (23)$$

جایی که $\{X\}$ بردار ثابت شکل مود است. همچنین $[K]$ ماتریس سفتی - هندسی و $[K_g]$ ماتریس سفتی پنل ساندویچی می‌باشدند. کوچکترین مقدار ویژه سیستم معادلات رابطه (23) برابر با نیروی کمانش می‌باشد. برای حل معادله مقادیر ویژه از نرم افزار متلب 2013 استفاده شده است.

۴-۲- تحلیل فلاتر

برای استخراج معادلات حاکم بر تحلیل فلاتر پنل ساندویچی نیز می‌توان از روش باقیمانده وزنی به شیوه توابع وزنی گالرکین استفاده کرد:

$$\int_0^a \int_0^b ([\bar{L}]\{\phi\})\{\psi\} dx dy = \{0\} \quad (24)$$

جایی که $[\bar{L}]$ ماتریس عمل‌گرهای دیفرانسیلی $([\bar{L}_{ij}])$ هستند که تعدادی از درایه‌های آن در پیوست دو آمده است. بردار شکل مودهای طبیعی $\{\phi\}$ و

جدول 5 خواص مواد بکار رفته در پنل ساندویچی مرکب با هسته لانه زنیبوری

Table 5 Material properties of a composite sandwich panel with honeycomb core

$E_{1t}/E_{2t} = 19$, $E_{2t} = E_{3t}$, $G_{13c}/E_{2t} = 0.52$, $G_{23c}/E_{2t} = 0.338$,	رویه‌ها
$v_{12} = v_{13} = 0.32$, $v_{23} = 0.49$.	
$E_{1c}/E_{2t} = 3.2 \times 10^{-5}$, $E_{2c}/E_{2t} = 2.9 \times 10^{-5}$, $E_{3c}/E_{2t} = 0.4$,	هسته
$G_{13c}/E_{2t} = 7.9 \times 10^{-2}$, $G_{23c}/E_{2t} = 6.6 \times 10^{-2}$,	
$v_{12c} = 0.99$, $v_{13c} = v_{23c} = 3 \times 10^{-5}$.	

جدول 6 مقایسه نیروی کمانش بی بعد پنل ساندویچی مرکب با هسته لانه زنیبوری

Table 6 Comparing the dimensionless buckling load of the laminated sandwich panel with honeycomb core

h_t/h	$N_{cr} = N_{cr} b^2 / (E_{2t} h^3)$	تئوری‌ها	a/h
0.150	0.100	0.075	0.050
6.696	5.704	4.852	3.742
-	5.672	4.831	3.739
7.010	5.710	4.864	3.750
8.575	6.493	5.265	3.866
6.680	5.562	4.785	3.740
6.755	5.626	4.830	3.765
10.329	7.941	6.449	4.665
-	7.935	6.440	4.646
10.341	7.951	6.453	4.676
11.102	8.298	6.616	4.713
10.221	7.932	6.460	4.713
10.216	7.919	6.443	4.703

در جدول 6 مشهود است که اختلاف نتایج تئوری حاضر با نتایج تئوری‌های دیگر - به غیر از تئوری الاستیسیته - بیشتر است، دلیل آن این است که جابجایی عرضی در تئوری لایه مجزا ترکیبی، تئوری تغییرشکل برشی مرتبه اول و تئوری تغییرشکل برشی مرتبه بالا تابعی از مختصه عرضی پنل نیست و از کرنش و تش محوری عرضی صرف نظر شده است.

بعلاوه تئوری تغییرشکل برشی مرتبه اول نمی‌تواند تنش‌های برشی عرضی را بخوبی مدل کند، در صورتی که در تئوری حاضر با در نظر گرفتن توابع مرتبه دو و سه به ترتیب برای جابجایی‌های عرضی رویه‌ها و هسته، با دقت بیشتری می‌تواند رفتار پنل‌های ساندویچی ضخیم را پیش‌بینی کند. همچنین جدول 6 نشان می‌دهد که با افزایش نسبت ضخامت رویه‌ها به ضخامت پنل برای هر دو حالت پنل نازک و ضخیم، میزان نیروی کمانش بی- بعد سرعت افزایش می‌یابد، که این رفتار با توجه به نحوه بی‌بعدسازی نیروی کمانش قابل پیش‌بینی بود، چرا که با افزایش نسبت ضخامت رویه‌ها به ضخامت پنل با تعداد لایه‌های ثابت، در عمل میزان ضخامت هسته و در نتیجه ضخامت کل پنل کم می‌شود و با توجه به توان سه بودن ضخامت پنل در مخرج کسر نیروی کمانش بی بعد $N_{cr} = N_{cr} b^2 / (E_{2t} h^3) = \bar{N}_{cr}$ ، نیروی کمانش بی بعد به سرعت افزایش می‌یابد.

بعلاوه جدول 6 مشاهده می‌شود که نرخ افزایش نیروی کمانش بی بعد با افزایش نسبت ضخامت رویه‌ها به ضخامت پنل در پنل ساندویچی ضخیم بیشتر از پنل ساندویچی نازک است.

4-5- تحلیل فلاتر پنل مرکب

در این بخش تحلیل فلاتر پنل مرکب با دو نوع لایه‌چینی متعامد [0/90/0/90/0] و زاویه‌ای [45/45/45/45/45]، مورد تحلیل قرار می‌گیرد.

خواص مواد بکار رفته برای پنل مرکب در جدول 7 آورده شده است.

در جدول 8 فشار دینامیکی بحرانی بی بعد (λ_{cr}) بدست آمده از تئوری حاضر با نتایج بدست آمده با استفاده از روش‌های تئوری میدلین [4] و تئوری کلاسیک [2] مقایسه شده است. همان‌طور که جدول نشان می‌دهد نتایج

جدول 3 مقایسه فرکانس‌های طبیعی بی بعد پنل ساندویچی مرکب با لایه‌چینی متعامد

Table 3 Comparing dimensionless natural frequencies of a composite sandwich panel with cross ply lay-up

HSDT-ESL	انسیس	مدل اول فروستیگ	روش حاضر	شماره مود (m, n)
15.28	14.74	14.27	14.05	(1, 1)
28.69	26.83	26.31	25.88	(1, 2)
30.01	27.53	27.04	26.52	(2, 1)
38.86	35.60	34.95	34.32	(2, 2)

5-2- تحلیل ارتعاش آزاد پنل ساندویچی مرکب با لایه‌چینی زاویه-

در این بخش، تحلیل ارتعاش آزاد پنل ساندویچی مرکب با لایه‌چینی زاویه‌ای و شرایط مرزی ساده بررسی می‌شود. خواص مواد بکار رفته برای رویه‌های مرکب و هسته آورده شده است. لایه‌چینی پنل ساندویچی بصورت لایه زاویه‌ای [45/-45/45/-45/45] آورده شده است. نتایج بدست آمده از تئوری حاضر با نتایج بدست آمده از تئوری IHSAPT [38] و مدل المان محدود [39] مقایسه شده است. در جدول 2

مشهود است که نتایج بدست آمده از تئوری حاضر با نتایج بدست آمده از تئوری IHSAPT تقریباً منطبق می‌باشد، اما نتایج تئوری حاضر دارای اختلاف کمی با نتایج مدل المان محدود می‌باشد که این اختلاف بدليل در نظر گرفتن تئوری تک‌محوره پنل ساندویچی می‌باشد.

5-3- تحلیل کمانش تک‌محوره پنل ساندویچی

در این بخش، تحلیل کمانش تک‌محوره پنل ساندویچی مرکب با هسته لانه زنیبوری و شرایط مرزی ساده با لایه‌چینی [0/90/0/90/0/90/0] هسته لانه زنیبوری در جدول 5 آورده شده است. در جدول 6 نیروی کمانش بی بعد شده بدست آمده از تئوری بهمود یافته مرتبه بالای پنل‌های ساندویچی (IHSPT) با تئوری الاستیسیته سه بعدی [3]، تئوری لایه مجزا ترکیبی [11]، مدل المان محدود [11]، تئوری تغییرشکل برشی مرتبه اول (MLW) و تئوری تغییرشکل برشی مرتبه بالا (FSDT) [6] برای نسبت-های مختلف ضخامت رویه بالایی به ضخامت پنل (h_e/h) برای دو پنل ساندویچی نازک ($a/h = 20$) و ضخیم ($a/h = 10$) مقایسه شده است. نتایج ارائه شده در جدول 6 نشان می‌دهد که نتایج حاصل از تئوری جدید ارائه شده در این مقاله، انطباق خوبی با نتایج حاصل از تئوری الاستیسیته سه بعدی دارد. اختلاف بین این دو نتیجه هر چه بر ضخامت پنل افزوده می‌شود، بیشتر می‌شود.

جدول 4 مقایسه فرکانس‌های طبیعی بی بعد پنل ساندویچی مرکب با لایه‌چینی زاویه‌ای

Table 4 Comparing dimensionless natural frequencies of a composite sandwich panel with angle ply lay-up

فرکانس انسیس	روش حاضر	مدل اول فروستیگ	فرکانس
16.09	15.53	15.32	اول
28.93	27.36	27.09	دوم
28.93	27.36	27.09	سوم
38.76	36.93	36.26	چهارم

¹ Mixed layerwise theory² Higher order shear deformation theory

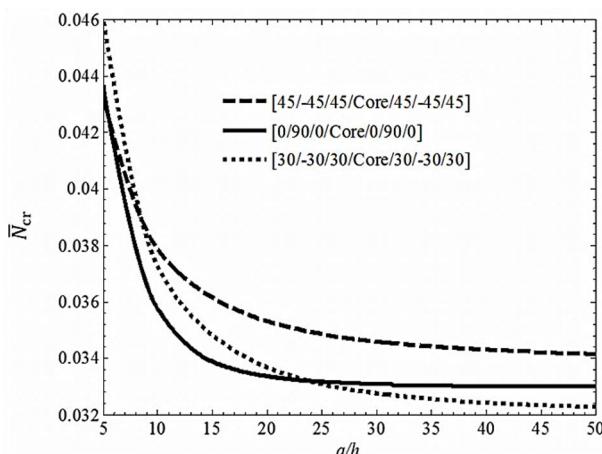

Fig. 2 Variation of dimensionless buckling load with the length to panel thickness ratio

شکل 2 تغییرات نیروی کمانش بی بعد با نسبت طول به ضخامت پنل

6-2- بررسی اثر طول به عرض پنل بر روی پاسخ کمانش دومحوره پنل ساندویچی مرکب

در این بخش، بررسی اثر طول به عرض پنل (a/b) بر روی رفتار کمانش دومحوره پنل ساندویچی مرکب مربعی با شرایط مرزی ساده و نسبت ضخامت رویه به ضخامت کل 0.06 و نسبت طول به ضخامت کل 9 بررسی می شود. خواص مواد بکار رفته برای رویه های مرکب و هسته در جدول 9 آورده شده است. همچنین نیروی کمانش در هر دو جهت یکسان فرض شده است.

در این بخش، بررسی اثر طول به عرض پنل (a/b) بر روی رفتار کمانش دومحوره پنل ساندویچی مرکب مربعی با شرایط مرزی ساده و نسبت ضخامت رویه به ضخامت کل 0.06 و نسبت طول به ضخامت کل 9 بررسی می شود. خواص مواد بکار رفته برای رویه های مرکب و هسته در جدول 9 آورده شده است. همچنین نیروی کمانش در هر دو جهت یکسان فرض شده است.

سه لایه چینی مختلف لایه متعامد $[0/90/0/0/90/0]$ هسته $[45/-45/45]$ زاویه ای $[30/-30/30]$ در نظر گرفته شده است. در شکل 2 اثر نسبت طول به ضخامت پنل (a/b) بر روی پاسخ کمانش دومحوره پنل مرکب ساندویچی برای سه لایه چینی مختلف نشان داده شده است. همان طور که شکل 2 نشان می دهد با افزایش نسبت طول به ضخامت پنل برای هر سه لایه چینی مختلف نیروی کمانش بی بعد کاهش پیدا می کند. این رفتار قابل پیش بینی بود، چرا که افزایش نسبت طول به ضخامت پنل منجر به نازک تر شدن پنل می شود، هر چه ضخامت هسته با ثابت بودن ابعاد پنل کمتر باشد، میزان سفتی خمشی کمتر می شود و در نتیجه نیروی کمانش نیز کاهش می یابد. همچنین شکل 2 نشان می دهد که برای نسبت طول به ضخامت پنل بزرگتر از 10، پنل با لایه چینی زاویه ای دارای بیشترین نیروی کمانش بی بعد است.

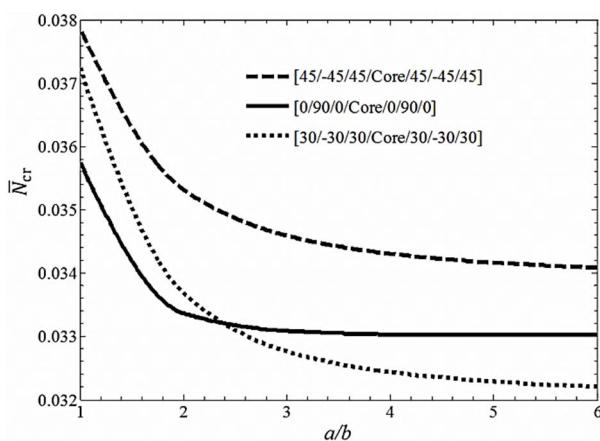

Fig. 3 Variation of dimensionless buckling load with the length to width ratio

شکل 3 تغییرات نیروی کمانش بی بعد با نسبت طول به عرض پنل

حاصل از تئوری جدید ارائه شده در این مقاله، انطباق خوبی با نتایج تئوری میدلین و تئوری کلاسیک دارد. اختلاف بین نتایج با توجه به اینکه در تئوری حاضر از تئوری مرتبه بالا استفاده شده، طبیعی است. در ادامه این مقاله در بخش 6، نتایج حاصل از تحقیق حاضر ارائه خواهد شد.

6- نتایج و بحث

در این بخش نتایج حاصل از مطالعه پارامتری کمانش و فلاتر پنلهای ساندویچی مرکب انجام خواهد شد.

6-1- بررسی اثر نسبت طول به ضخامت پنل بر روی پاسخ کمانش دومحوره پنل ساندویچی مرکب

در این بخش، بررسی اثر نسبت طول به ضخامت پنل (a/h) بر روی رفتار کمانش دومحوره پنل ساندویچی مرکب مربعی با شرایط مرزی ساده و نسبت ضخامت رویه به ضخامت کل 0.06 بررسی می شود. خواص مواد بکار رفته برای رویه های مرکب و هسته در جدول 9 آورده شده است. همچنین نیروی کمانش در هر دو جهت یکسان فرض شده است.

سه لایه چینی مختلف لایه متعامد $[0/90/0/0/90/0]$ هسته $[45/-45/45]$ زاویه ای $[30/-30/30]$ در نظر گرفته شده است. در شکل 2 اثر نسبت طول به ضخامت پنل (a/h) بر روی پاسخ کمانش دومحوره پنل مرکب ساندویچی برای سه لایه چینی مختلف نشان داده شده است. همان طور که شکل 2 نشان می دهد با افزایش نسبت طول به ضخامت پنل برای هر سه لایه چینی مختلف نیروی کمانش بی بعد کاهش پیدا می کند. این رفتار قابل پیش بینی بود، چرا که افزایش نسبت طول به ضخامت پنل منجر به نازک تر شدن پنل می شود، هر چه ضخامت هسته با ثابت بودن ابعاد پنل کمتر باشد، میزان سفتی خمشی کمتر می شود و در نتیجه نیروی کمانش نیز کاهش می یابد. همچنین شکل 2 نشان می دهد که برای نسبت طول به ضخامت پنل بزرگتر از 10، پنل با لایه چینی زاویه ای دارای بیشترین نیروی کمانش بی بعد است.

جدول 7 خواص مواد بکار رفته در پنل مرکب

Table 7 Material properties of a composite panel

$$\begin{aligned} E_1 &= 68.948 \text{ GPa}, E_2 = E_3 = 6.895 \text{ GPa}, G_{12} = G_{13} = 2.275 \text{ GPa}, \\ G_{23} &= 1.034 \text{ GPa}, \nu_{12} = \nu_{13} = \nu_{23} = 0.3 \end{aligned}$$

جدول 8 مقایسه فشار دینامیکی بحرانی بی بعد پنل مرکب

Table 8 Comparing the critical dynamic pressure for the laminated panel

	$\lambda_{cr} = \beta_a a^3 / D_{11}(0)$		a/h	a/b
	$[0/90/0/90]$		$[-45/45/-45/45]$	
میدلین	تئوری حاضر	تئوری کلاسیک	میدلین	تئوری حاضر
44.75	39.2	-	160.60	151.5
54.6	52.7	222.7	-	206.1
58.39	52.9	-	282.25	266.6
141.88	136.3	-	684.06	645.9

جدول 9 خواص مواد بکار رفته در پنل ساندویچی مرکب

Table 9 Material properties of a composite sandwich panel

$$\begin{aligned} E_1 &= E_2 = E_3 = 6.89 \text{ MPa}, G_{12} = G_{13} = G_{23} = 3.45 \text{ MPa}, & \text{هسته} \\ v &= 0.22, \rho = 130 \text{ kg/m}^3 & \\ E_1 &= 131 \text{ GPa}, E_2 = E_3 = 10.34 \text{ GPa}, G_{12} = G_{13} = 6.895 \text{ GPa}, & \text{رویه ها} \\ G_{23} &= 6.205 \text{ GPa}, \nu_{12} = \nu_{13} = 0.22, \nu_{23} = 0.49, \\ \rho &= 1627 \text{ kg/m}^3 & \end{aligned}$$

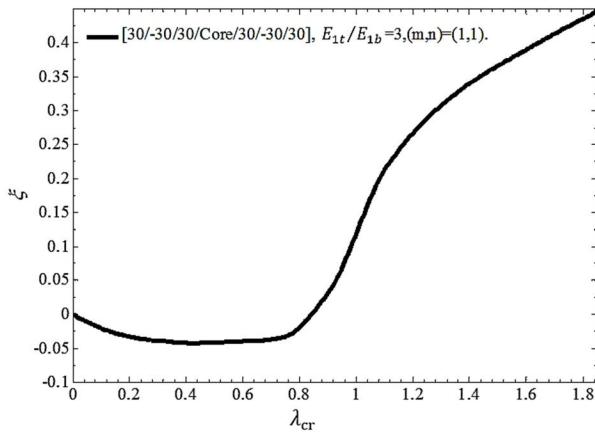

Fig. 5 Variation of damping (ξ) with the dimensionless critical dynamic pressure for $E_{1t}/E_{1b} = 3$

شکل 5 منحنی تغییرات میرایی (ξ) بر حسب فشار دینامیکی بحرانی بی بعد برای $E_{1t}/E_{1b} = 3$

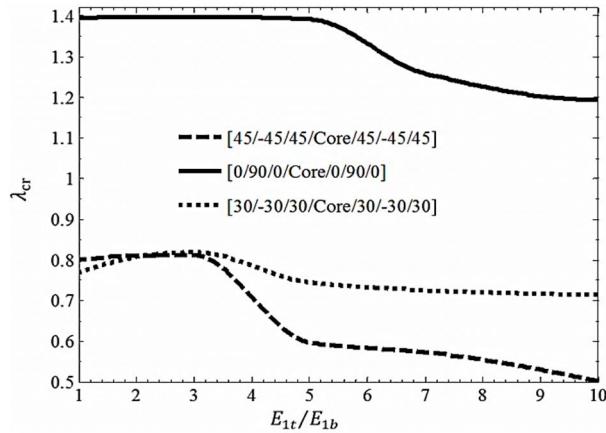

Fig. 6 Variation of dimensionless critical dynamic pressure with the elastic modulus ratio of the face sheets

شکل 6 تغییرات فشار دینامیکی بی بعد با نسبت مدول الاستیسیته رویهها

افزایش نسبت مدول الاستیسیته رویهها و ثابت درنظر گرفتن مدول الاستیسیته رویه بالایی، مدول الاستیسیته در راستای الیاف رویه پایینی کاهش پیدا می کند، در نتیجه سفتی پنل و به تبع آن فشار دینامیکی بحرانی بی بعد کاهش می پابد. همچنین ثابت بودن فشار دینامیکی بی بعد برای نسبت های پایین مدول الاستیسیته رویهها هم حاکی از اهمیت کمتر میزان مدول الاستیسیته رویه پایینی است که تاثیر کمی روی مز فلاتر دارد.

این رفتار مشاهده شده در تئوری حاضر، در تئوری تک لایه معادل قابل مشاهده نیست، چرا که در آن تئوری، سفتی معادل کل پنل برای تحلیل مورد استفاده قرار می گرفت و نسبت های پایین مدول الاستیسیته رویهها هم در تئوری تک لایه معادل، فشار دینامیکی بحرانی بی بعد را کاهش می داد.

6-5- بررسی اثر نسبت مدول الاستیسیته رویهها به هسته بر روی فلاتر پنل ساندویچی مرکب

در این بخش اثر نسبت مدول الاستیسیته رویهها به هسته بر روی پاسخ فلاتر پنل ساندویچی مرکب برای لایه چینی متعامد $[0/90/0/0/90/0]$ ، لایه زاویهای $[45/-45/45/45]$ و همچنین لایه چینی $[30/-30/30/30/-30/30]$ مطالعه می شود. نسبت ضخامت رویه به هسته 0.06 و نسبت طول به ضخامت کل 9 می شود. خواص مواد رویه بالایی و کل 0.06 و نسبت ضخامت رویه به هسته 30 مطالعه می شود. خواص مواد رویه بالایی و هسته مطابق جدول 9 می باشد. فشار دینامیکی بی بعد برای پنل ساندویچی مرکب برابر است با $\lambda_{cr} = \beta_a a^3 / \gamma_{11t}^{II}$. در شکل 5، منحنی تغییرات میرایی (ξ) بر حسب فشار دینامیکی بحرانی بی بعد برای لایه چینی $[30/-30/30/30/-30/30]$ نمایش داده شده است. با توجه به شکل 5 مشخص می شود که فلاتر در فشار دینامیکی بحرانی بی بعد حدود 0.82 رخ می دهد.

6-3- بررسی اثر زاویه الیاف بر روی پاسخ کمانش دومحوره پنل ساندویچی مرکب

در این بخش، بررسی اثر زاویه الیاف بر روی رفتار کمانش دومحوره پنل ساندویچی مرکب مربوطی با شرایط مرزی ساده و نسبت ضخامت رویه به ضخامت کل 0.06 و نسبت طول به ضخامت کل 9 بررسی می شود. خواص مواد بکار رفته برای رویه های مرکب و هسته در جدول 9 آورده شده است. همچنین نیروی کمانش در هر دو جهت یکسان فرض شده است.

در شکل 4، اثر زاویه الیاف بر روی پاسخ کمانش پنل ساندویچی مرکب با لایه چینی $[\theta/-\theta/\theta/\theta/0/0/\theta/\theta/\theta/\theta]$ نشان داده شده است. شکل 4 نشان می دهد با افزایش مقدار زاویه الیاف از 0 تا 45 درجه، نیروی کمانش بی بعد افزایش و با افزایش بیشتر آن کاهش پیدا می کند. عبارت دیگر بیشترین نیروی کمانش مربوط به پنل ساندویچی با لایه چینی زاویه ای است.

6-4- بررسی اثر تغییر خواص مواد رویهها بر روی فلاتر پنل ساندویچی مرکب

در این بخش اثر تغییر خواص مواد رویهها بر روی پاسخ فلاتر پنل ساندویچی مرکب برای لایه چینی متعامد $[0/90/0/0/90/0]$ ، لایه زاویهای $[45/-45/45/45]$ و همچنین لایه چینی $[30/-30/30/30/-30/30]$ مطالعه می شود. نسبت ضخامت رویه به هسته 30 مطالعه می شود. خواص مواد رویه بالایی و کل 0.06 و نسبت طول به ضخامت کل 9 می باشد. خواص مواد رویه بالایی و هسته مطابق جدول 9 می باشد. فشار دینامیکی بی بعد برای پنل ساندویچی مرکب برابر است با $\lambda_{cr} = \beta_a a^3 / \gamma_{11t}^{II}$. در شکل 5، منحنی تغییرات میرایی (ξ) بر حسب فشار دینامیکی بحرانی بی بعد برای لایه چینی $[30/-30/30/30/-30/30]$ نمایش داده شده است. با توجه به شکل 5 مشخص می شود که فلاتر در فشار دینامیکی بحرانی بی بعد حدود 0.82 رخ می دهد.

در شکل 6 اثر نسبت مدول الاستیسیته رویهها (E_{1t}/E_{1b}) بر روی پاسخ فلاتر پنل ساندویچی مرکب برای سه نوع لایه چینی مختلف نشان داده شده است. همان طور که شکل 6 نشان می دهد با افزایش نسبت مدول الاستیسیته رویهها از یک تا پنج برای پنل با لایه چینی متعامد و از یک تا سه برای پنل با دو لایه چینی دیگر، فشار دینامیکی بحرانی بی بعد تغییر محسوسی نمی یابد، با افزایش بیشتر این نسبت، فشار دینامیکی بحرانی بی بعد برای هر سه لایه چینی کاهش می یابد که این رفتار قابل انتظار بود، چرا که در این مثال با

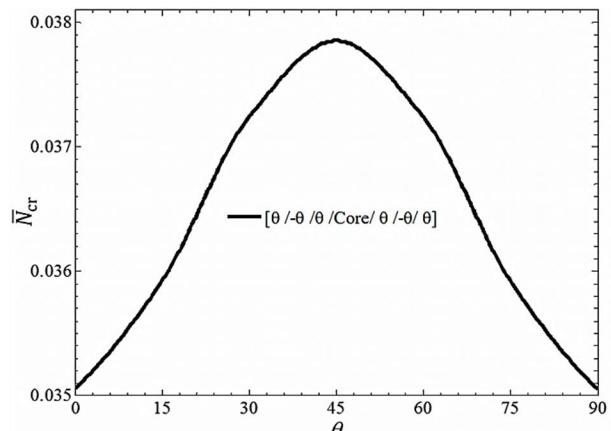

Fig. 4 Variation of dimensionless buckling load with the fiber angle
شکل 4 تغییرات نیروی کمانش بی بعد با زاویه الیاف

جدول 10 خواص مواد بکار رفته در پنل ساندویچی

Table 10 Material properties of a sandwich panel

$E_1 = E_2 = E_3 = 70 \text{ GPa}$, $G_{12} = G_{13} = G_{23} = 26 \text{ GPa}$, $\nu = 0.3$, $\rho = 2700 \text{ kg/m}^3$	هسته
$E_1 = 131 \text{ GPa}$, $E_2 = E_3 = 10.34 \text{ GPa}$, $G_{12} = G_{13} = 6.895 \text{ GPa}$, $G_{23} = 6.205 \text{ GPa}$, $\nu_{12} = \nu_{13} = 0.22$, $\nu_{23} = 0.49$, $\rho = 1627 \text{ kg/m}^3$	رویه مرکب
$E_1 = E_2 = E_3 = 70 \text{ GPa}$, $G_{12} = G_{13} = G_{23} = 26 \text{ GPa}$, $\nu = 0.3$, $\rho = 2700 \text{ kg/m}^3$	رویه
$E_1 = E_2 = E_3 = 210 \text{ GPa}$, $G_{12} = G_{13} = G_{23} = 77 \text{ GPa}$, $\nu = 0.3$, $\rho = 7800 \text{ kg/m}^3$	آلومینیومی رویه فولادی

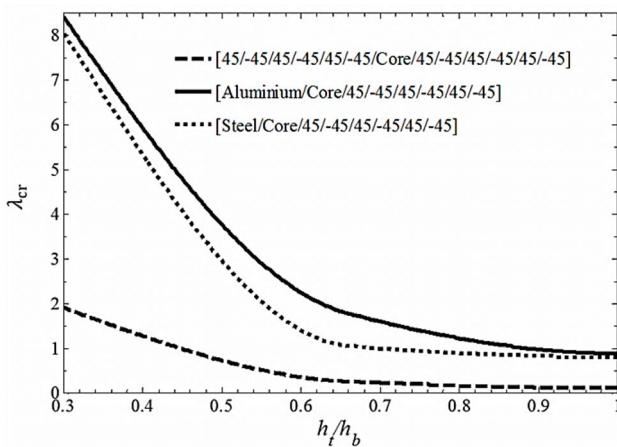

Fig. 8 تغییرات فشار دینامیکی بی بعد با نسبت ضخامت رویه بالایی به رویه پایینی

مرکب مطالعه می شود. در این مثال سه پنل ساندویچی با رویه پایینی با جنس های مختلف شامل آلومینیومی، فولادی و مرکب در نظر گرفته شده است. خواص مواد رویه ها و هسته مطابق جدول 10 می باشد.

در شکل 9 اثر نسبت ضخامت رویه پایینی به رویه بالایی بر روی پاسخ فلاتر پنل ساندویچی با رویه بالایی همسانگرد یا مرکب و رویه پایینی همسانگرد یا مرکب نشان داده شده است. همان طور که شکل 8 نشان می دهد با افزایش نسبت ضخامت رویه بالایی به رویه پایینی از 0.3 تا 0.7 فشار دینامیکی بحرانی بی بعد برای هر سه نوع پنل ساندویچی با سرعت کاهش می یابد و با افزایش نسبت تغییر محسوسی در فشار دینامیکی بحرانی بی بعد رخ نمی دهد. همچنین شکل 8 نشان می دهد که پنل ساندویچی با رویه آلومینیومی دارای بیشترین فشار دینامیکی بحرانی بی بعد برای همه نسبت ضخامت رویه ها است و دارای بهترین رفتار آبرووالاستیک می باشد.

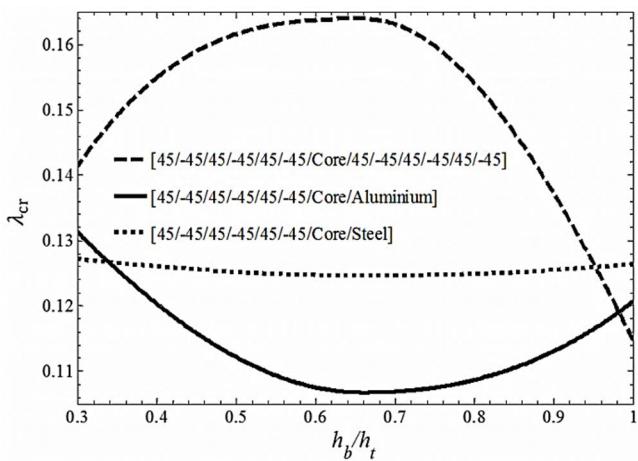

Fig. 9 تغییرات فشار دینامیکی بی بعد با نسبت ضخامت رویه پایینی به رویه بالایی

به ضخامت کل 0.06 و نسبت طول به ضخامت کل 9 می باشد. خواص مواد رویه بالایی و هسته مطابق جدول 9 می باشد.

در شکل 7 نمودار نیمه لگاریتمی اثر نسبت مدول الاستیسیته رویه ها به هسته (E_{1t}/E_{1c}) بر روی پاسخ فلاتر پنل ساندویچی مرکب برای سه نوع لایه چینی مختلف نشان داده شده است. شکل 7 نشان می دهد با افزایش نسبت مدول الاستیسیته رویه ها به هسته فشار دینامیکی بحرانی بی بعد برای هر سه نوع پنل ساندویچی سرعت کاهش می یابد. همچنین شکل 7 نشان می دهد که نرخ کاهش فشار دینامیکی بی بعد با افزایش نسبت مدول الاستیسیته رویه ها به هسته برای پنل با لایه چینی معتمad از دو پنل دیگر بیشتر است.

6- فلاتر پنل ساندویچی

در این بخش اثر نسبت ضخامت رویه بالایی به رویه پایینی (h_t/h_b) بر روی پاسخ فلاتر پنل ساندویچی با رویه بالایی همسانگرد یا مرکب و رویه پایینی مرکب مطالعه می شود. در این مثال سه پنل ساندویچی با رویه بالایی با جنس های مختلف شامل آلومینیومی، فولادی و مرکب در نظر گرفته شده است. خواص مواد رویه ها و هسته مطابق جدول 10 می باشد.

در شکل 8 اثر نسبت ضخامت رویه بالایی به رویه پایینی بر روی پاسخ فلاتر پنل ساندویچی با رویه بالایی همسانگرد یا مرکب و رویه پایینی مرکب نشان داده شده است. همان طور که شکل 8 نشان می دهد با افزایش نسبت ضخامت رویه بالایی به رویه پایینی از 0.3 تا 0.7 فشار دینامیکی بحرانی بی بعد برای هر سه نوع پنل ساندویچی با سرعت کاهش می یابد و با افزایش نسبت تغییر محسوسی در فشار دینامیکی بحرانی بی بعد رخ نمی دهد. همچنین شکل 8 نشان می دهد که پنل ساندویچی با رویه آلومینیومی دارای بیشترین فشار دینامیکی بحرانی بی بعد برای همه نسبت ضخامت رویه ها است و دارای بهترین رفتار آبرووالاستیک می باشد.

6- فلاتر پنل ساندویچی

در این بخش اثر نسبت ضخامت رویه پایینی به رویه بالایی (h_b/h_t) بر روی پاسخ فلاتر پنل ساندویچی با رویه بالایی مرکب و رویه پایینی همسانگرد یا

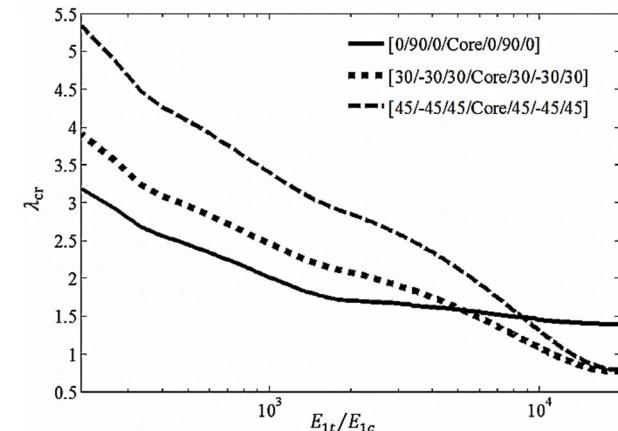

Fig. 7 تغییرات فشار دینامیکی بی بعد با نسبت مدول الاستیسیته رویه ها به هسته

$$\bar{L}_{14} = -Y_{11t}^{III} \frac{\partial^2}{\partial x^2} - Y_{44t}^{III} \frac{\partial^2}{\partial y^2} - 2Y_{14t}^{III} \frac{\partial^2}{\partial x \partial y}$$

جایی که:

$$(Y_{ijt}^0, Y_{ijt}^I, Y_{ijt}^{II}, Y_{ijt}^{III}) = \int_{-h_t/2}^{h_t/2} \bar{Q}_{ij}(1, z_t, z_t^2, z_t^3) dz_t$$

$$= \sum_{k=1}^{N_t} \bar{Q}_{ij}^{(k)} \int_{-h_k/2}^{h_k/2} (1, z_t, z_t^2, z_t^3) dz_t; (i, j = 1, 2, \dots, 6)$$

جایی که h_k ضخامت لایه k و N_t تعداد لایه‌های رویه بالایی است.

8-پیوست دو

تعدادی از درایه‌های ماتریس $[\bar{L}]$ برای تحلیل فلاتر عبارتند از:

$$\begin{aligned} \bar{L}_{5,5} &= I_{0t} \frac{\partial^2}{\partial t^2} - Y_{44t}^0 \frac{\partial^2}{\partial x^2} - Y_{22t}^0 \frac{\partial^2}{\partial y^2} - 2Y_{24t}^0 \frac{\partial^2}{\partial x \partial y} \\ \bar{L}_{5,6} &= I_{1t} \frac{\partial^2}{\partial t^2} - Y_{44t}^I \frac{\partial^2}{\partial x^2} - Y_{22t}^I \frac{\partial^2}{\partial y^2} - 2Y_{24t}^I \frac{\partial^2}{\partial x \partial y} \\ \bar{L}_{5,7} &= I_{2t} \frac{\partial^2}{\partial t^2} - Y_{44t}^{II} \frac{\partial^2}{\partial x^2} - Y_{22t}^{II} \frac{\partial^2}{\partial y^2} - 2Y_{24t}^{II} \frac{\partial^2}{\partial x \partial y} \\ \bar{L}_{5,8} &= I_{3t} \frac{\partial^2}{\partial t^2} - Y_{44t}^{III} \frac{\partial^2}{\partial x^2} - Y_{22t}^{III} \frac{\partial^2}{\partial y^2} - 2Y_{24t}^{III} \frac{\partial^2}{\partial x \partial y} \end{aligned}$$

جایی که:

$$I_{nt} = \int_{-h_t/2}^{h_t/2} \rho_t z_t^n dz_t; n = 0, 1, 2, 3$$

جایی که I_{nt} ممان اینرسی رویه بالایی است.

9-مراجع

- [1] E. H. Dowell, E. F. Crawley, H. C. Curtiss Jr., D. A. Peters, R. H. Scanlan, F. Sisto, *A Modern Course in Aeroelasticity*, 3rd edition, pp. 1–2, Netherlands: Kluwer Academic Publisher, 1995.
- [2] J. W. Sawyer, Flutter and buckling of general laminated plates, *Journal of Aircraft*, Vol. 14, No. 4, pp. 387–393, 1977.
- [3] K. Noor, J. M. Peters, W. S. Burton, Three-dimensional solutions for initially stressed structural sandwiches, *Journal of Engineering Mechanics*, ASCE, Vol. 120, No. 2, pp. 284–303, 1994.
- [4] M. Ganapathi, T. K. Varadan, Supersonic flutter of laminated curved panels, *Defence Science Journal*, Vol. 45, No. 2, pp. 147–159, 1995.
- [5] M. Meunier, R. A. Shenoi, Free vibration analysis of composite sandwich plates, *Journal of Mechanical Engineering Science*, Vol. 213, No. 7, pp. 715–727, 1999.
- [6] C. Sarah Babu, T. Kant, Two shear deformable finite element models for buckling analysis of skew fiber-reinforced composite and sandwich panels, *Composite Structures*, Vol. 46, No. 2, pp. 115–124, 1999.
- [7] Y. Frostig, O. T. Thomsen, High-order free vibrations of sandwich panels with a flexible core, *International Journal of Solids Structures*, Vol. 41, No. 5–6, pp. 1697–1724, 2004.
- [8] S. Shokrollahi, H. Gerami, F. Bakhtiari Nejad, Flutter analysis of a low aspect ratio swept back trapezoidal wing at low subsonic flow, *JAST*, Vol. 3, No. 2, pp. 61–66, 2006.
- [9] K. J. Sohn, J. H. Kim, Structural stability of functionally graded panels subjected to aero-thermal loads, *Composite Structures*, Vol. 82, No. 3, pp. 317–325, 2008.
- [10] L.-C. Shiau, S.-Y. Kuo, Nonlinear panel flutter of composite sandwich plates with thermal effect, *Journal of Mechanics*, Vol. 24, No. 2, pp. 179–188, 2008.
- [11] M. Cetkovic, D. Vuksanovic, Bending, free vibrations and buckling of laminated composite and sandwich plates using a layerwise displacement model, *Composite Structures*, Vol. 88, No. 2, pp. 219–227, 2009.
- [12] H. H. Ibrahim, H. H. Yoo, Nonlinear flutter oscillations of composite shallow shells subject to aerodynamic and thermal

همان طور که شکل 9 نشان می‌دهد رفتار فلاتر سه پنل با افزایش نسبت مدول الاستیسیته رویه‌ها متفاوت است و پنل ساندویچی با رویه‌های بالایی و پایینی مرکب دارای بیشترین فشار دینامیکی بحرانی بی بعد برای اکثر نسبت ضخامت رویه‌ها و بهترین رفتار آیروالاستیک می‌باشد.

همچنین شکل 9 نشان می‌دهد که پنل ساندویچی با رویه بالایی مرکب و رویه پایینی فولادی برای $h_b/h_t = 1$ بحرانی در حالی که شکل 8 نشان می‌دهد پنل ساندویچی با رویه بالایی آلومینیومی و رویه پایینی مرکب دارای بالاترین فشار دینامیکی بحرانی بی بعد است. دلیل این رفتار را باید در نحوه بی بعدسازی فشار دینامیکی بحرانی در این دو شکل جستجو کرد؛ γ_{11t}^{II} که در مخرج کسر بی بعد سازی فشار دینامیکی بحرانی قرار دارد ($\lambda_{cr} = \beta_a a^3 / \gamma_{11t}^{II}$) برای پنل ساندویچی با رویه بالایی فولادی نسبت به دو پنل دیگر مقدار بزرگ‌تر دارد که منجر به کوچکتر شدن فشار دینامیکی بحرانی با بعد پنل ساندویچی با رویه بالایی فولادی نسبت به پنل ساندویچی با رویه بالایی آلومینیومی در شکل 8 شده است، اما در شکل 9 γ_{11t}^{II} برای هر سه منحنی مقدار بزرگ‌تر دارد، در نتیجه پنل ساندویچی با رویه پایینی فولادی برای $h_b/h_t = 1$ دارای فشار دینامیکی بحرانی بی بعد بیشتری است.

7-نتیجه‌گیری

پس از بررسی و جمع‌بندی نتایج عددی حاصل از تحلیل کمانش و فلاتر پنل‌های ساندویچی، می‌توان موارد زیر را نتیجه‌گیری نمود:

- با افزایش مقدار زاویه الیاف از 0 تا 45 درجه، نیروی کمانش بی بعد پنل ساندویچی مرکب افزایش می‌یابد و با افزایش بیشتر این زاویه تا 90 درجه، نیروی کمانش بی بعد کاهش پیدا می‌کند. عبارت دیگر بیشترین نیروی کمانش بی بعد مربوط به پنل ساندویچی با لایه‌چینی زاویه‌ای است.
- نسبت‌های کوچک مدول الاستیسیته رویه بالایی به رویه پایینی، تأثیر ناچیزی بر فشار دینامیکی بی بعد پنل ساندویچی مرکب دارد.
- پنل ساندویچی با رویه بالایی آلومینیومی و رویه پایینی مرکب دارای فشار دینامیکی بحرانی بی بعد بیشتری نسبت به پنل‌های ساندویچی با رویه بالایی فولادی یا مرکب و رویه پایینی مرکب می‌باشد.
- برای پنل ساندویچی با ضخامت بزرگ‌تر رویه بالایی نسبت به ضخامت رویه پایینی، پنل ساندویچی با ضخامت رویه‌های یکسان، پنل ساندویچی با رویه بالایی مرکب و رویه پایینی فولادی فشار دینامیکی بحرانی بی بعد بیشتری نسبت به پنل‌های ساندویچی با رویه بالایی مرکب و رویه پایینی آلومینیومی یا مرکب می‌باشد.
- برای پنل ساندویچی با ضخامت بزرگ‌تر رویه بالایی نسبت به ضخامت رویه پایینی، پنل ساندویچی با رویه‌های بالایی و پایینی مرکب دارای رفتار آیروالاستیک بهتری نسبت به پنل ساندویچی با رویه بالایی مرکب و رویه پایینی آلومینیومی یا فولادی می‌باشد.

8-پیوست‌ها

8-1-پیوست یک

تعدادی از درایه‌های ماتریس $[\bar{L}]$ برای تحلیل کمانش عبارتند از:

$$\bar{L}_{11} = -Y_{11t}^0 \frac{\partial^2}{\partial x^2} - Y_{44t}^0 \frac{\partial^2}{\partial y^2} - 2Y_{14t}^0 \frac{\partial^2}{\partial x \partial y}$$

$$\bar{L}_{12} = -Y_{11t}^I \frac{\partial^2}{\partial x^2} - Y_{44t}^I \frac{\partial^2}{\partial y^2} - 2Y_{14t}^I \frac{\partial^2}{\partial x \partial y}$$

$$\bar{L}_{13} = -Y_{11t}^{II} \frac{\partial^2}{\partial x^2} - Y_{44t}^{II} \frac{\partial^2}{\partial y^2} - 2Y_{14t}^{II} \frac{\partial^2}{\partial x \partial y}$$

- Ganapathi, Panel flutter characteristics of sandwich plates with CNT reinforced facesheets using an accurate higher-order theory, *Journal of Fluids and Structures*, Vol. 50, pp. 376–391, 2014.
- [29] K. Malekzadeh Fard, M. Rezaei Hassanabadi, M. Livani, Analytical solution based on higher order shear and normal deformation theory for Buckling of functionally graded plates with piezoelectric layers, *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 14, No. 15, pp. 414–422, 2014. (in Persian فارسی)
- [30] G. Payganeh, K. Malekzadeh Fard, F. Rashed Saghavaz, Effects of important geometrical and physical parameters on free vibration and impact force for sandwich plates with smart flexible cores, *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 15, No. 1, pp. 21–30, 2014. (in Persian فارسی)
- [31] M. Ghasemi, A. Jaamiahmadi, Analytical solution based on higher order shear and normal deformation theory for Buckling of functionally graded plates with piezoelectric layers, *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 15, No. 3, pp. 387–397, 2015. (in Persian فارسی)
- [32] H. Golparvar, S. Irani, An analytical experimental investigation of effects of store on flutter speed for cropped delta wing/store model in low subsonic regime, *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 15, No. 7, pp. 61–72, 2015. (in Persian فارسی)
- [33] H. Moosazadeh, B. Ghadiri Dehkordi, M. Rasekh, Aerothermoelasticity of 2D shell with finite volume and Galerkin method, *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 15, No. 8, pp. 312–322, 2015. (in Persian فارسی)
- [34] H. Alidoost, J. Rezaee pazhand, Dynamic stability of laminated composite beam subjected to follower force, *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 15, No. 10, pp. 233–239, 2016. (in Persian فارسی)
- [35] M. Asgari, G. Payganeh, K. Malekzadeh Fard, F. Rashed Saghavaz, A parametric study of the free vibration analysis of composite sandwich plate with magneto-rheological smart core, *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 15, No. 11, pp. 396–404, 2016. (in Persian فارسی)
- [36] M. Hosseini, M. Talebitooti, Buckling analysis of moderately thick composite conical shells using Galerkin and DQ methods, *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 15, No. 12, pp. 367–375, 2016. (in Persian فارسی)
- [37] J. N. Reddy, *Mechanics of Laminated Composite Plates and Shells: Theory and Analysis*, Second Edition, pp. 1–164, Boca Raton: CRC Press, 2003.
- [38] K. Malekzadeh, M. R. Khalili, R. K. Mittal, Local and global damped vibrations of plates with a viscoelastic soft flexible core: An improved high-order approach, *Journal of Sandwich Structures and Materials*, Vol. 7, pp. 431–456, 2005.
- [39] A. K. Nayak, R. A. Shenai, S. S. J. Moy, Analysis of damped composite sandwich plates using plate bending element with substitute shear strain fields based on Reddy's higher-order theory, *Journal of Mechanical Engineering Science*, Vol. 216, pp. 591–606, 2002.
- loads, *13th International Conference on Aerospace Sciences and Aviation Technology*, Cairo, Egypt, May 26–28, 2009.
- [13] W. Zhen, C. Wanji, A C⁰-type higher-order theory for bending analysis of laminated composite and sandwich plates, *Composite Structures*, Vol. 92 , No. 3, pp. 653–661, 2010.
- [14] M. A. Kouchakzadeh, M. Rasekh, H. Haddadpour, Panel flutter analysis of general laminated composite plates, *Composite Structures*, Vol. 92, No. 12, pp. 2906–2915, 2010.
- [15] O. Rahmani, S. M. R. Khalili, K. Malekzadeh, Free vibration response of composite sandwich cylindrical shell with flexible core, *Composite Structures*, Vol. 92, No. 5, pp. 1269–1281, 2010.
- [16] S. Mahmoudkhani, H. Haddadpour, H. M. Navazi, Supersonic flutter prediction of functionally graded conical shells, *Composite Structures*, Vol. 92, No. 2, pp. 377–386, 2010.
- [17] L. K. Abbas, X. Rui, P. Marzocca, M. Abdalla, R. De Breuker, A parametric study on supersonic/hypersonic flutter behavior of aero-thermo-elastic geometrically imperfect curved skin panel, *Acta Mechanica*, Vol. 222, No. 12, pp. 41–57, 2011.
- [18] H. M. Navazi, H. Haddadpour, Nonlinear aero-thermoelastic analysis of homogeneous and functionally graded plates in supersonic airflow using coupled models, *Composite Structures*, Vol. 93, No. 10, pp. 2554–2565, 2011.
- [19] L. He, Y. S. Cheng, J. Liu, Precise bending stress analysis of corrugated-core, honeycomb-core and Xcore sandwich panels, *Composite Structures*, Vol. 94, No. 5, pp. 1656–1668, 2012.
- [20] M. M. Kheirikhah, S. M. R. Khalili, K. Malekzadeh Fard, Buckling analysis of soft-core composite sandwich plates using 3D finite element method, *Applied Mechanics and Materials*, Vol. 105, No. 107, pp. 1768–1772, 2012.
- [21] V. V. Vedeneev, Panel flutter at low supersonic speeds, *Journal of Fluids and Structures*, Vol. 29, No. 1, pp. 79–96, 2012.
- [22] L. C. Shiau, S. Y. Kuo, Y. P. Liu, Aerothermoelastic analysis of composite laminated plates, *Composite Structures*, Vol. 94, No. 6, pp. 1982–1990, 2012.
- [23] F. M. Li, Z. G. Song, Flutter and thermal buckling control for composite laminated panels in supersonic flow, *Journal of Sound and Vibration*, Vol. 332, No. 22, pp. 5678–5695, 2013.
- [24] Z. Yang, J. Zhou, Y. Gu, Integrated analysis on static dynamic aerelasticity of curved panels based on a modified local piston theory, *Journal of Sound and Vibration*, Vol. 333, No. 22, pp. 5885–5897, 2014.
- [25] X. Wang, G. Shi, A simple and accurate sandwich plate theory accounting for transverse normal strain and interfacial stress continuity, *Composite Structures*, Vol. 107, pp. 620–628, 2014.
- [26] M. H. Zhao, W. Zhang, Nonlinear dynamics of composite laminated cantilever rectangular plate subject to third-order piston aerodynamics, *Acta Mechanica*, Vol. 225, No. 7, pp. 1985–2004, 2014.
- [27] Z. G. Song, F. M. Li, Aerothermoelastic analysis of nonlinear composite laminated panel with aerodynamic heating in hypersonic flow, *Composites: Part B*, Vol. 56, No. 5, pp. 830–839, 2014.
- [28] A. Sankar, S. Natarajan, M. Haboussi, K. Ramajeyathilagam, M.